

SABIEDRĪBA

MAIRITA KAŅEPE / 25-10-2019

Skolotājus arī var pārsteigt

IETEIKT TVĪTOT DALĪTIES NOSŪTĪT

Jejūtas skolēnu lomā. *Nevis klase ar solu rindām, bet telpa, kurā skolēni grupās pilda uzdevumu, viens otra veikumu papildinot - tāda ir profesores Austras Avotiņas parauga nodarbība, kurā piedalījās 120 pedagogi.*FOTO: no ģimnāzijas albuma

Rudens brīvlaikā pedagogiem ir darba pilnas rokas. Šonedēļ skolās notiek lietišķs un reizē radoši papildīts pedagoģisks darbs.

Pieaugušajiem ātrā tempā jāapgūst vēl citi – 21. gadsimtam atbilstoši – mācīšanas veidi. Arī skolēnu vecāki jau pamana, ka līdzšinējās mācību metodes sākušas mainīties. Klasiskā forma – skolēns solā, pedagogs klases priekšā – drīz vien būs tikai daļa no bērnu skološanas metodēm.

Cēsu Valsts ģimnāzijas metodiskais centrs, kuru vada Dace Baltiņa, šonedēļ pedagogiem piedāvāja studiju dienu divu atzītu lektoru sabiedrībā.

Latvijas Universitātes profesore Austras Avotiņa iepazīstināja ar savu zinātnisko darbu, kas vēsta par 21. gadsimtā nepieciešamo prātību. Profesore to nosaukusi par vizuālkompetenci. “Druvai” A. Avotiņa pastāstīja, ka skolu satura veidošanas reformā vizuālkompetence nav iekļauta, tā nebūs apgūstamo jomu sarakstā. Taču profesore ir pārliecināta, ka skolotājiem vizuālkompetences saturs jāapgūst, citādi pieaugušie

nespēs veiksmīgi strādāt ar audzēkņiem. Digitālajā laikmetā bērniem vizuālkompetenci būtu vēlams apzināties jau no bērnudārza. Viņiem taču nemitīgi priekšā nāk ekrānu attēli.

“Ir divi faktori, kāpēc 21. gadsimtā jāapgūst vizuālkompetence. Cilvēkiem nav laika un tikpat kā nav miera. Mēs nemitīgi skatām ekrānos attēlus, tos arī nosūtot viens otram,” mūsdienas komentē profesore, atgādinot, ka cilvēkiem pietrūkst laika, lai satiktos un runātos. “Attēlu, kurus mēs nosūtām tai vietā, lai sarunātos, ir ārkārtīgi daudz. Infografikas, kuras arī viens otram sūta, sniedz ļoti daudz koncentrētas informācijas. Ar vienu šādu attēlu var dabūt tik daudz informācijas, kura rakstītā veidā būtu jāizklāsta uz desmit lappusēm,” zina teikt A. Avotiņa un kā piemēru nosauc budžeta attēlojumu infografikā: apskati to, un viss skaidrs, lai uzzinātu svarīgāko, par budžetu nav jālasa.

Lai cik moderni kļūst bērni un pieaugušie šajā digitālajā laikmetā, tehnoloģijas neaizstās cilvēku attiecības. Par attiecību veidošanas pamatiem, kurus nav atcēlis arī digitālais laikmets, skolotāju auditorijā uzstājās Andris Arhomkins, lektors ar starptautisku pieredzi. Viņš pedagogus, kuru vidū ir ļoti pieredzējuši profesionāļi, aicināja arī pirmspensijas vecumā nepazaudēt vēlmi mācīties. Lektora vēstījums atgādināja, kur ir skolotāju profesijas skaistums un spēks. Tā ir spēja mācīties no bērna, no saviem skolēniem. Tā ir prasme nākt uz darbu ar interesi – ko man šodienā iemācīs. A. Arhomkina ieteikums bija nezaudēt skolotājam svarīgu patību, pieaugušā prasmēs neizrādīt pārākumu, bet ar skolēnu sadarboties. “Bērns neklausās pieaugušā vārdos tik daudz, cik mācās no pieaugušā, atdarinot viņu,” pieredzes bagātajiem skolotājiem, kuri auditorijā bija vairākums, atgādināja sociālais tehnologs Andris Ahomkins, kurš strādājis arī starpvalstu attiecību veidošanā un novērojis, ka valstu attiecības veidojas pēc ģimenes modeļa – vecāki un bērns. Šo atzinumu pedagogu auditorijā sociālais tehnologs pamatoja: “Kādā brīdī jaunais cilvēks apjauš, ka saprot vairāk par vecākiem, un sāk viņus pamācīt. Konflikts starp paaudzēm neveidosies tad, ja vecāki un pedagogi sapratīs – mēs visi mācāmies. Skolnieks klasē, bērns ģimenē – visi ir uz vienas līnijas, liels vai mazs. Pieaugušais var ko mācīties no trīsgadīga, 13 un 20 gadīga bērna.”

Lektoru piedāvātās izziņas tēmas interesēja ne tikai Cēsu vispārīzglītojošo skolu pedagogus. Klausītājos bija arī interese, mākslas un mūzikas skolu pārstāvji. Par vēl vienu kompetenci – vizuālizpratni, kas vēl nebūs skolu programmu saturā, bet audzēkņiem veidojas dabiskā procesā -, uzzināt bija braukuši bijušā Cēsu rajona mācību iestāžu skolotāji.